

Zasady
komponowania

Katalog
najpiękniejszych traw

ABC
OGRODNIKA

Trawy ozdobne

UPRAWA I PIELEGNACJA

56
gatunków
i odmian
do polskich
ogrodów

Jarosław Rak

Od autora

Uroda traw ozdobnych przez całe lata nie była doceniana. Nie traktowano jej na równi z pięknem innych roślin sadzonych w ogrodach. Brzmi to jak skarga, ale wystarczy wymienić róże, ostróżki czy tulipany, by każdy od razu się domyślił, że odwołujemy się do ich walorów ozdobnych. Trawy, pomimo przymiotnika „ozdobne”, takich skojarzeń nie prowokują. Dla wielu z nas wszystkie trawy są takie same, więc o czym tu pisać, co zachwalać lub polecać? Być może odpowiedzialna za tę sytuację jest niezwykle użyteczność traw, do których należą też zboża. Jest tak oczywiste, że żyto i pszenica dają mąkę, a z owsa lub kukurydzy robi się płatki, że nikt nie oczekuje niczego więcej. W jeszcze gorszej sytuacji są trawy dziko

rosnące – tych się w ogóle nie zauważa. A tu, proszę, trzymacie Państwo w ręku poradnik w całości poświęcony tym „niezauważanym” roślinom.

Gwoli sprawiedliwości należy jednak zaznaczyć, że od pewnego czasu w trawach coś drgnęło. Pojawia się coraz większa liczba nowych gatunków i odmian, co pozwala wyciągnąć optymistyczny wniosek, że trawy stają się materiałem poszukiwanym przez kupujących. Skoro są kupowane, to również sadzone. Rzeczywiście, dzisiaj o wiele częściej możemy zauważyć w ogrodach kępy traw ozdobnych sadzonych na rabatach obok typowych roślin ozdobnych, takich jak astry, liliowce czy hosty.

Wraz ze zmianami jakościowymi zmieniły się również proporcje ilościowe: kiedyś była to jedna kępa

Poradnik

10

Dlaczego warto uprawiać trawy ozdobne

12

Trawy stają się modne

14

Co to jest trawa ozdobna

15

Bambusy

15

Ciekawostki o trawach

17

Nie każda trawa ozdobna jest trawą

19

Budowa trawy

23

Pokrój

23

Liście

26

Kwiatostany

28

Sposoby wykorzystania traw ozdobnych

30

Trawy w pojemnikach

32

Trawy na suche bukiety

33

Kupowanie traw

34

Wymagania

35

Światło

35

Temperatura

36

Podłoże

36

Wilgotność powietrza

37

Wybór i przygotowanie stanowiska

38

Sadzenie traw

39

Wysiew nasion

40

Pielęgnowanie traw

42

Odchwaszczanie

42

Podlewanie

42

Nawożenie

42

Ściółkowanie

43

Odmładzanie

43

Przeczesywanie

44

Ochrona traw ozdobnych

44

Rozmnażanie gatunków wieloletnich

45

Komponowanie traw z innymi roślinami w ogrodzie

46

Rabata alpejska

47

Rabata wzdłuż ogrodzenia

47

Brzegi oczka wodnego

48

Grupy wolno stojące

48

Łąka

50

Zestawienia 51

Katalog 56

Trawy 58

Hakonechloa smukła	58
Imperata cylindryczna	58
Kostrzewa owcza	59
Kostrzewa zielona	59
Manna mielec	60
Mietlica rozłogowa	60
Miskant chiński	61
Miskant cukrowy	61
Mozga trzcinowata	62
Ostnica	62
Owies wiecznie zielony	63
Owies wyniosły	
odm. bulwiasta	63
Proso różgowe	64
Proso rozpięzchła	64
Rozplenica	65
Rozplenica, proso	65
Rozplenica kosmata	66

Rozplenica włosowata	66
Spartyna preriowa	67
Stokłosa bezostna	67
Strzępica sina	68
Śmiełek darniowy	68
Trawa pampasowa	69
Trzcina laskowa	69
Trzcina pospolita	70
Trzcinnik	70
Trzęślica modra	71
Wydmuchrzyca piaszkowa	71

Turzyce 72

<i>Carex brunnea</i> 'Variegata'	72
<i>C. buehnerii</i>	72
<i>C. buehnerii</i>	
'Red Rooster'	73
<i>C. buehnerii</i> 'Viridis'	73
<i>C. comans</i> 'Amazon Mist'	74
<i>C. comans</i> 'Bronco'	74
<i>C. comans</i> 'Frosted Curls'	75
<i>C. comans</i> 'Greyassina'	75
<i>C. elata</i> 'Aurea'	76
<i>C. flagellifera</i>	76
<i>C. hachijoensis</i> 'Evergold'	77

<i>C. morrowii</i> 'Ice Dance'	77
<i>C. riparia</i> 'Variegata'	78
<i>C. siderosticha</i> 'Variegata'	78
<i>C. testacea</i>	79
<i>C. trifida</i> 'Rekohu Sunrise'	79

Rośliny trawopodobne 80

Funkia	80
Kosaciec cuchnący	80
Kosmatka śnieżna	81
Lawenda	81
Len nowozelandzki	82
Libertia	82
Liriope	83
Pałka szerokolistna	83
Tatarak	84
Trytoma groniasta	84
Węzobród płaski	85
Zielistka Sternberga	85

Indeks polskich i łacińskich nazw traw, turzyc i roślin trawopodobnych	86
--	----

Ta roślina wyglądająca jak trawa to słonecznik wierzbolistny

nijskiej (*Tradescantia virginiana*) oraz wysokim i powyginanym słoneczniku wierzbolistnym (*Helianthus salicifolius*), który doskonale udaje bambus. „Bambusowy” charakter mają też pędy kokoryczki (*Polygonatum*). Kępy

Szczypiorek ozdobny – smakowita roślina trawopodobna

trawy z powrotem udają zielistka (*Chlorophytum*) i szczypiorek ozdobny (*Allium schoenoprasum*). Bardzo podobny do trawy jest kosaciec cuchnący (*Iris foetidissima*), który dla równowagi niewiele ma z irysa, zwłaszcza

Ozdobne owoce kosaćca cuchnącego

że jego główną ozdobą są korallowoczerwone nasiona.

W celu ułatwienia korzystania z poradnika termin „trawa ozdobna” oznacza tu zarówno trawy, jak i turzycy oraz inne gatunki trawopodobne.

Wełnianka rośnie na podmokłych i kwaśnych stanowiskach

TURZYCOWATE I SITOWATE

Rodzina **turzycowatych** (Cyperaceae) obejmuje około 4000 gatunków. Z wyglądu bardzo przypominają trawy, ale są bardzo niechętnie zjadane przez zwierzęta. Turzycowate zwane są kwaśnymi trawami, ponieważ naturalnie porastają torfowiska wysokie, łąki bagienne i bagna. Spotyka się je też w wilgotnych lasach i wysoko w górach, na piargach i w skalnych szczelinach. Ich charakterystyczne trój-

kątne łodygi są pełne w środku (rdzeń), w odróżnieniu od obłych i pustych łodyg traw. Liście wyrastają w charakterystycznych trzech szeregach. Kwiatostany turzyc mają również specyficzną budowę: kwiaty męskie i żeńskie tworzą osobne skupienia, a oba typy zebrane są w większe grupy, zwane kłosami lub główkami. Owocem turzycowatych jest charakterystyczny orzeszek. W obrębie rodziny

Trawy na suche bukiety

Kłosy stokłósy nadają się do zasuszania

Kolor żyta utrzymuje się po zasuszeniu

Puszyste wiechy trzcinnika

Wielu ogrodników uprawia trawy, by tworzyć z nich suche bukiety. Do suszenia na bukiety nadają się kwiatostany w różnej fazie dojrzałości, kłosy, wiechy, a nawet liście (liście trawy pampasowej po zaschnięciu atrakcyjnie się skręcają).

Kłosy nie powinny być dojrzałe, bo po zaschnięciu łatwo się osypują, chyba że o to nam właśnie chodzi. Z pędów z kłosami usuwamy liście, wiążemy w pęczki po kilka sztuk, a następnie wieszamy kwiatostanami do dołu w przewiewnym, ale zacienionym miejscu. Po całkowitym zaschnięciu możemy ich użyć do suchych kompozycji – naturalnych lub farbowanych.

Zasuszone wiechy miskanta cukrowego będą ozdobą ogrodu także zimą

Katalog

Trawy 58

Turzyce 72

Mozga trzcinowata (odm. pstra)

Phalaris arundinacea var. *picta*

Bylina, rozłogowa

Wysokość: do 1 m.

Liście: w białe i żółte paski z czerwonym nalotem.

Kwiatostany: bez wartości dekoracyjnej.

Stanowisko: słoneczne i lekko zacienione, wilgotne, nad wodą.

Uwagi: silnie się rozrasta, należy ją sadzić w kubłach.

Ostnica

Stipa tenuissima 'Pony Tails'

Bylina, kępkowa

Wysokość: 60-80 cm.

Liście: jasnozielone.

Kwiatostany: bladozielone, bardzo dekoracyjne, pojawiają się latem.

Stanowisko: gleba przepuszczalna, raczej uboga. Posadzona w żyznej ziemi pokłada się i traci na wyglądzie.

Podobne gatunki: *S. capillata*, *S. lessingiana*.

Indeks polskich i łacińskich nazw traw, turzyc i roślin trawopodobnych

A

<i>Acorus</i>	20
– <i>gramineus</i>	
– – 'Argenteostriatus'	84
– – 'Golden Delight'	84
– – 'Ogon'	84
<i>Agropyron repens</i>	18, 23
<i>Agrostis stolonifera</i> 'Green Twist'	14, 60
<i>Allium schoenoprasum</i>	21
<i>Alopecurus pratensis</i>	23
<i>Arrhenatherum elatius</i> var. <i>bulbosum</i>	
'Variegatum'	23, 63
<i>Arundo donax</i> 'Variegata'	26, 69
<i>Avena sativa</i>	18

B

<i>Bambus</i>	15, 16, 19, 45
<i>Bambusa</i>	16
<i>Briza maxima</i>	40
<i>Bromus inermis</i> 'Skinners Gold'	67

C

<i>Carex</i>	
– <i>brunnea</i> 'Variegata'	72
– <i>buchananii</i>	72
– – 'Red Rooster'	73
– – 'Viridis'	73
– <i>comans</i>	
– – 'Amazon Mist'	74
– – 'Bronco'	74

– – 'Frosted Curls'	75
– – 'Greyassina'	75
– <i>elata</i> 'Aurea'	76
– <i>flagellifera</i>	76
– <i>hachijoensis</i> 'Evergold'	
(syn. <i>C. oshimensis</i> 'Evergold')	77
– <i>morrowii</i> 'Ice Dance'	77
– <i>riparia</i> 'Variegata'	78
– <i>siderosticha</i> 'Variegata'	78
– <i>testacea</i>	79
– <i>trifida</i> 'Rekohu Sunrise'	79
<i>Chlorophytum comosum</i>	21, 85
<i>Calamagrostis</i>	
– x <i>acutiflora</i>	
– – 'Karl Foerster'	70
– – 'Overdam'	70

Cortaderia

– <i>selloana</i> (syn. <i>Cynerium</i>	
<i>argenteum</i>)	28, 69
– – 'Golden Fantasy'	69
– – 'Pumila'	69
– – 'Splendid Star'	69
– – 'Vercor 3'	
(syn. 'Mini Pampas')	69

Cymbopogon

– <i>citratus</i>	18
– <i>flexuosus</i>	18
– <i>nardus</i>	18

D

<i>Deschmipsia</i>	
– <i>caespitosa</i>	23, 68

– – 'Bronzeschleier'	68
– – 'Goldschleier'	68
– – 'Goldgehaenge'	68
– – 'Goldstaub'	68
– – 'Goldtau'	68
– – 'Schottland'	68
Dmuszek jajowaty	40
Drżączka większa	40

E

Elymus

– <i>arenarius</i> (syn. <i>Leymus</i>	
<i>arenarius</i>)	71
– – 'Blue Dune'	71

<i>Eriophorum</i>	22
-------------------	----

F

Festuca

– <i>gautieri</i> (syn. <i>F. scoparia</i>)	
– – 'Teddy bear'	59
– <i>ovina</i>	23, 27
– – 'Elijah Blue'	59
– <i>rubra</i> sub. <i>genuina</i>	23

Funkia	80
--------	----

G

<i>Glyceria aquatica</i> (syn. <i>G. maxima</i> ,	
<i>G. spectabilis</i>) 'Variegata'	60

H

<i>Hakonechloa macra</i>	
'Aureola'	58
<i>Hakonechloa smukła</i>	12, 58
<i>Helianthus salicifolius</i>	21
<i>Helictotrichon sempervirens</i>	63
<i>Hierochloë odorata</i>	19
<i>Holcus lanatus</i>	27
<i>Hordeum sp.</i>	17
<i>Hosta</i> 'Stiletto'	80

I

<i>Imperata cylindrica</i> 'Red Baron'	58
<i>Imperata cylindrica</i>	58
<i>Iris</i>	
- <i>foetidissima</i>	21, 80
- <i>gramineus</i>	80

J

Jeżogłówka	20
Jęczmień	17
<i>Juncus</i>	22

K

Kłósówka wełnista	27, 28
<i>Kniphofia</i>	20
- <i>uvaria</i>	84
<i>Koeleria glauca</i> 'Coolio'	68
Kokoryczka	21
Kosaciec	
- cuchnący	21, 80
- trawiasty	80
Kosmatka śnieżna	22, 81

Kostrzewa	
- czerwona rozłogowa	23
- owcza	23, 27
- zielona (k. niedźwiedzia, k. Gautiera)	59
Kukurydza	7, 18
- zwyczajna	19

L

<i>Lagurus ovatus</i>	40
<i>Lavandula x intermedia</i> 'Grosso'	81
Lawenda	81
Len nowozelandzki	82
Libertia	34, 82
<i>Libertia peregrinans</i>	
'Gold Leaf'	82
Liriope	20, 83
<i>Liriope</i>	20
- <i>muscaria</i>	83
<i>Lolium temulentum</i>	18
<i>Luzula nivea</i>	22, 81

M

Manna mielec	60
Mietlica rozłogowa	14, 60
<i>Milium effusum</i> 'Aureum'	64
<i>Miscanthus</i>	
- <i>sacchariflorus</i>	61
- <i>sinensis</i>	
(syn. <i>Eulalia japonica</i>)	61
- - 'Adagio'	61
- - 'Cosmopolitan'	61
- - 'Gold Bar'	61
- - 'Gracillimus'	61
- - 'Graziella'	61

- - 'Little Zebra'	61
- - 'Malepartus'	61
- - 'Morning Light'	61
- - 'Strictus'	61
- - 'Variegatus'	61
- - 'Vorläufer'	61
- - 'Zebrinus'	61
Miskant	8, 46, 48
- chiński	13, 26, 61
- - 'Zebrinus'	26
- cukrowy	13, 26, 33, 61
<i>Molinia caerulea</i> 'Variegata'	23, 71
Mozga trzcinowata	23, 40, 62

O

<i>Ophiopogon</i>	
- <i>planiscapus</i>	
- - 'Albovariegata'	20, 85
- - 'Nigrescens'	85
Orkisz	17
<i>Oryza sativa</i>	19
Ostnica	62
Owies	7
- wiecznie zielony (owsica wiecznie zielona)	25, 63
- zwyczajny	18
Owśnik wyniosły	23, 63

P

Palczatka	18
- cytronelowa	18
- pogięta	18
Pałka szerokolistna	20, 83
<i>Panicum</i>	
- <i>millaceum</i>	17
- <i>virgatum</i>	64
- - 'Heavy Metal'	64

-- 'Shenandoah'	64
-- 'Warrior'	64
<i>Pennisetum</i>	
- <i>alopecuroides</i>	65
-- 'Hameln'	65
- <i>glaucum</i>	
-- 'Purple Majesty'	65
- <i>setaceum</i>	66
-- 'Burgundy Giant'	66
-- 'Pegasus'	66
-- 'Rubrum'	66
- <i>villosum</i>	
-- 'Nemira'	40, 66
Perz właściwy	18, 38, 23, 50
<i>Phalaris arundinacea</i> var. <i>picta</i>	
	23, 40, 62
<i>Phleum pratense</i>	23
<i>Phormium tenax</i>	82
<i>Phragmites australis</i> (syn. <i>Ph.</i> <i>communis</i>) 'Variegatus'	18, 70
<i>Poa</i>	28
<i>Polygonatum</i>	21
Proso	17
- różgowe	64
- zwyczajne	17
Prosownica rozpierzchła	64
Pszenica	7, 17, 18
- płaskórka	17
- samopsza	17
- twarda	17

R

Rozplenica	36, 65
- kosmata	40, 66
- włosowata	66
Ryż siewny	19

S

<i>Saccharum officinarum</i>	19
<i>Scirpus</i>	22
<i>Sisyrinchium</i>	20
Sit rozpierzchły	22
Sitowie	22
Słonecznik wierzbolistny	21
Sorgo	17
<i>Sorghum bicolor</i>	17
<i>Sparganium</i>	20
<i>Spartina pectinata</i>	
'Aureomarginata'	67
Spartyna (spartina) preriowa	67
<i>Stenotaphrum secundatum</i>	34
<i>Stipa</i>	
- <i>capillata</i>	62
- <i>lessingiana</i>	62
- <i>tenuissima</i>	
-- 'Pony Tails'	62
Stokłosa bezostna	33, 67
Strzęplica sina	68
Szczypiorek ozdobny	21

Ś

Śmiełek darniowy	23, 68
------------------	--------

T

Tatarak	20, 84
<i>Tradescantia virginiana</i>	21
Trawa pampasowa	
	9, 28, 30, 32, 33, 69
<i>Triticum</i>	
- <i>dicoccum</i>	17
- <i>durum</i>	17

- <i>monococcum</i>	17
- <i>spelta</i>	17
Trytoma groniasta	20, 84
Trzcina	18
- cukrowa	19
- laskowa	15, 24, 26, 69
- pospolita	18, 38, 46, 70
Trzcinnik	13, 33, 70
Trzęślica modra	23, 71
Trzykrotka wirginijska	20, 21
Turówka wonna	19
Tymotka łąkowa	23
<i>Typha latifolia</i>	20, 83

V

<i>Vetiveria zizanoides</i>	18
-----------------------------	----

W

Wełnianka	21, 22
Wetyweria pachnąca	18
Węzobród płaski	19, 20, 85
Wiechlina roczna	28
Wyczyniec	28
Wydmuchrzyca piaskowa	71

Z

<i>Zea mays</i>	19
Zielistka Sternberga	21, 85

Ż

Życica roczna	18
Żyto	7, 18, 28, 33

Trawy ozdobne wprowadzają do ogrodu lekkość i egzotykę

Eleganckie i zwiewne, niewymagające i odporne – trawy to uniwersalne rośliny ozdobne nadające się do każdego ogrodu. Są łatwe w uprawie i mają mnóstwo zastosowań.

Poradnik „Trawy ozdobne” jest niezastąpionym źródłem wiedzy o tych modnych roślinach.

Ogrodnicy rozpoczynający swoją przygodę z trawami znajdą w nim informacje o ich budowie, sposobach wykorzystania w ogrodzie, zasadach komponowania z innymi roślinami, wymaganiach oraz pielęgnacji. Część katalogowa zawiera zdjęcia wraz z krótkimi opisami 56 gatunków i odmian traw polecanych do polskich ogrodów. Wyszukiwanie odpowiednich roślin ułatwiają zestawienia oraz indeks nazw.

Zobacz, jakie są zwiewne i delikatne

MULTICO
Oficina Wydawnicza

Księgarnia internetowa:
www.multicobooks.pl
e-mail: biuro@multicobooks.pl

Zamówienia telefoniczne:
0 801 70 33 42
022 564 08 00

Zamówienia faksem:
022 564 08 03

Księgarnia:
ul. Kazimierzowska 14
Warszawa-Mokotów

Cena: 21 zł

ISBN 978-83-7073-712-2

9 788370 737122